

Úvodník

Milí Medzibrod'ania!

Tajovského divadelné dni, daňové priznania, ale aj prvé jarné upratovanie je už za nami. Apríl, ten blázon si zo mňa opäť uťahuje. Už sa! Ináč nezmaturuješ. Už mám po krk jeho prázdnych slov.

V minulosti ľudia maturovali dva nanajvýš tri dni. Ja, aby sa mi nemánilo šesť a to zďaleka nie som najakútnejší prípad. Pekne krásne po dva dni v marci, apríli a máji. Keďže marec ubehol ako voda a ja mám tretinu zo skúšky "dospelosti" za sebou, môžem vám o tom niečo povedať. Išlo o celoslovensky zadávané a vyhodnocované testy, ktoré mapovali vedomosti maturantov z materinského, cudzích jazykov a matematiky. Každý mal rovnaké podmienky. To slovo rovnaký je trochu diskutabilné. Dobré, tak boli skoro rovnaké, ale to na Slovensku neznamená, že každý mal aj rovnakú šancu uspieť. Niektorí "milosrdní" profesori (stredoškolskí učitelia) sa nad svojimi zverencami zľutovali a tak nenechali výsledky testov hlúpej náhode. Výsledky sú aj ich obrazom, zrkadlom toho, čo naučili. Nikto si predsa nenechá svoju prácu kvôli nezodpovedným výrastkom zahanbiť.

Predchádzajúce vety samozrejme neplatia o všetkých profesoroch a už vonkoncom nie o všetkých školách. Tak k svojej hane pridávam aj slová uznania a rešpektu všetkým čestným profesorom, ale zároveň nemôžem mlčať o "bezúhonnosti" niektorých ich kolegov.

Sledujem pretváрку, rodinkárstvo, protekciu, ale pravda je, že tieto veci zostávajú smutným verejným tajomstvom, ktoré sú päťou na oku tejto krásnej krajiny. To, že už viac ako 18 rokov žijeme v demokracii neznamená, že žijeme aj v spoločnosti bez negatívnych prežitkov, ktoré predchádzajúci totalitný režim zanechal.

Ján Debnár

Tajovského divadelné dni 2008

Regionálna prehliadka neprofesionálneho divadla Tajovského divadelné dni sa už stala súčasťou marcového kultúrneho kalendára v Medzibrode. Nebolo to inak ani v tomto roku. Všetkých, ale najmä hlavných organizátorov (Stredoslovenské osvetové stredisko v Banskej Bystrici) zaskočila tohoročná veľmi rýchla Veľká noc a preto sa prehliadka konala už od 13. do 16. marca.

Už tradične sa prehliadka začína v rodisku Jozefa Gregora v Tajove. Tentokrát sa na vynovených doskách bývalého tajovského kultúruku predstavili Ráztočania s hrou Žinčicou proti infarktom. Ich tohoročné pôsobenie najlepšie vystihla predsedníčka poroty Soňa Smolková: „Prvou a prvoradou chybou bola nevhodná dramaturgia. Z príbehu priveľmi trčí schematizmus päťdesiatych rokov a súbor sa nepokúsil o jeho aktualizáciu či parodizáciu. Zriedkavé použitie nenápadných aktualizčných vsuviek nestačilo a inscenácia

balansovala na tenkom ľade neaktuálnej výpovednej hodnoty. V prípade súboru Ráztočan je to naozaj veľká škoda, pretože ide o súbor disponujúci výrazným hereckým potenciálom, ktorý je istotne schopný popasovať sa aj s náročnejším typom dramatiky. Ten by im napokon priniesol aj viac podnetov na hereckú tvorbu, ako len zjednodušené a schematické karikatúry.“

Podobné problémy mala aj väčšina ostatných súborov. V snahe zaujať divákov si súbory zatiaľ poväčšine vyberajú hry zo začiatku minulého storočia, v ktorých sa potom pohrávajú len s nedokonalými karikatúrami a hereckými šaržami, pričom mnohí z hercov majú rozhodne na viac. Dobrý dramatický text by pritom tvorcom poskytol

oveľa viac možností pre vyjadrenie svojich postojov, tlmočenie nadčasových posolstiev a hercom by umožnil hrať skutočné charaktery namiesto spomínaných zjednodušených karikatúr. Pevne verím, že aj súbory, ktoré z pochopiteľných dôvodov chcú uvádzať hry z dedinského prostredia v budúcnosti objavia kvalitnejšie texty slovenských či svetových autorov.

Nechajme však tieto problémy tak a poďme radšej domov, do Medzibrodu, kde som sa za tých šesť rokov už skoro udomácnil.

Medzibrodské víťazky

nil. A tu je o čom hovoriť, veď v tomto roku oba súbory zabodovali naplno a 19. apríla sa budú uchádzať o ďalší postup z krajskej prehliadky v Revúcej. Inak tohoročná krajská prehliadka je pre nás veľkou výzvou. Taká silná konkurencia a vynikajúce inscenácie ako teraz, snáď ešte ani nebola. Preto na nás všetci v tú sobotu myslite a aspoň tak podporte aj Kmotrovcov aj „ženy z medzibrodway“. Nebudeme to mať ľahké a pri-

pokračovanie na str. 4

Obecné zastupiteľstvo v roku 2008

1. zasadnutie OZ - 8.2.2008

Zastupiteľstvo na zasadnutí sa zaoberalo:

- doplnením rozpočtu na r. 2008
- správou o kontrolnej činnosti za r. 2007 a návrhom kontrolnej činnosti na r. 2008
- návrhom postupu pri riešení IBV Dúbrava.

Starostka obce informovala o:

- stretnutí s pracovníkmi vodárenskej spoločnosti
- možnom športovom využití budovy materskej školy na ul. Pod hôrkami
- ďalšom spôsobe zberu separovaného odpadu obcí mikroregiónu RENTAR
- anonymnej sťažnosti na hluk a vibrácie na drevosklade.

V diskusii odznali príspevky poslancov:

Ing. Svetlík Pavol informoval o: • záujme p. Valérie Šutákovéj, Nová 15, o kúpu obecného pozemku parcela č. 174/2, • obhliadke rodinného domu p. Jančiarovej, Borovčina 6, zatekanie z dôvodu pretekajúceho žľabu na dome p. Škrváňa, • nevhodnej hudobnej produkcii (texty piesní) v sále KD na tanečnej zábave na Silvestra 2007

- Ing. Juraj Ramaj informoval o nutnosti prerobiť zmluvu na prenájom sály KD.
- Ing. Ondrej Samuelčík sa pýtal, prečo sa nečistí celý úsek potoka Vyvieranica, že je potrebné pravidelne kontrolovať čistotu potoka až po sútok s Hronom.
- P. Miroslav Hut'ka pripomenul, že je potrebné zbierať textil ako separovaný odpad.
- P. Michal Kabáč sa pýtal, či je možné využiť internet na obecnú úradu pre potreby urbáru, valné zhromaždenie urbáru bude 25.5.2008.

Zastupiteľstvo schválilo:

- plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce na rok 2008
- stretnutie s majiteľmi pozemkov pre IBV Dúbrava na deň 6.4.2008
- zníženie štvrťročného preddavku za energie a vodu pre MUDr. Rusnaka o 500 Sk
- diskozábavu pre občianske združenie Medzibrod (medzibrodskí rybári)
- anketové otázky pre anketu o výstavbe domu smútku:

1. otázka – Ste za výstavbu domu smútku? ÁNO - NIE
 2. otázka – Ak áno, súhlasíte aby si obec zobrala na tento účel úver, a tým obmedzila iné rozvojové aktivity obce? ÁNO - NIE
- Termín ukončenia ankety do 29.2.2008

Zastupiteľstvo uložilo zodpovedným zamestnancom:

- Listom osloviť p. Dobríka na vyjadrenie odkúpenia obecného pozemku pred RD p. Holíka, ul. Borovčina.
- Navrhnuť stavebné firmy na opravu obecných budov a následne tieto firmy osloviť na cenové ponuky.
- Navrhnuť položky na úpravu obecného rozpočtu na rok 2008.
- Upozorniť pracovníčky Jednoty Coop, Námesť SNP na neporiadok za budovou obchodu.
- Uzavrieť nájomnú zmluvu na obecný pozemok - parcela 174/2 za rodinným domom pani Valérie Šutákovéj, Nová 15.
- Upraviť zmluvu o prenájme sály kultúrneho domu.
- Spracovať výzvu pre miestnych podnikateľov, v akej oblasti záujmu podnikajú do textového informačného kanála TKR.
- Osloviť pani Jozefinu Kapustovú na skutočné zameranie budovy MŠ, ul. Pod Hôrkami.

Zastupiteľstvo doporučuje:

Nadalej viesť pracovný denník zamestnancov obce – koordinátora pracovných činností a údržbára obce.

Lehota: 30.03.2007, Ing. Juraj Ramaj

2. zasadnutie OZ - 27.03.2008

Zastupiteľstvo sa na zasadnutí zaoberalo:

- prerokovaním žiadosti p. Holíka na odkúpenie obecného pozemku pred jeho RD, za prítomnosti manželov Dobříkovicov a p. Hraškovéj, stavebná komisia predložila kladné písomné stanovisko k žiadosti p. Holíka, ale z dôvodu nesúhlasného stanoviska p. Dobříka sa rozhodnutie o odpredaji odkladá do písomného vyjadrenia p. Dobříka k vyjadreniu stavebnej komisie.
- Anketa - Dom smútku: vyhodnotenie ankety sa z dôvodu nejednoznačných odpovedí na anketovú otázku odkladá do budúceho zasadnutia OZ.
- Žiadosťou Motocyklového klubu Medzibrod na využívanie lokality Bôrovô a Lazy na činnosť klubu na vyjadrenie k žiadosti je potrebné predložiť stanovisko od pracovníkov Štátnej ochrany prírody (NAPANT-u) z dôvodu, že sa jedná o chránené územie.

Starostka obce informovala o:

- vyhodnotení Tajovského divadelných dní – úspech Medzibrodských súborov
- stanovisko k návrhu DOPRAVOPROJEKTU Bratislava k navrhovanému riešeniu križovatiek z hlavnej cesty do Medzibrodu
- Na BBSK boli zaslané žiadosti na výmenu okien budov OcÚ
- Vyvieranica – riešenie stavu pozemku s Ur-

bárom v Brusne

- o žiadosti p. Ivana Ivaniča na stavebný pozemok patriaci obci oproti parcele 174/2 za rodinným domom pani Valérie Šutákovéj, Nová 15
- o žiadosti p. Flosníka na prenájom priestorov na predaj chleba a pečiva - navrhnuté boli priestory zdravotného strediska (posilňovňa), bývalej kotolne, prípadne umiestnenie predajného stánku na námestí obce
- o zaslaní žiadostí o finančné prostriedky na opravu šatne divadelného súboru a výmenu okien budov OcÚ na VÚC.

V diskusii odznali príspevky poslancov:

- Ing. Hraško - dal návrh na zablokovanie predaja majetku (pozemkov) obce, • oprava oplatenia zberného dvora, • úprava terénu po skládke zeminy na kúpalisku, • spracovanie projektov na prípadné žiadosti o dotácie z fondov - chata Vyvieranica: návrh na opravu ohniska krbu, vymaľovanie a opravu podlahy riešiť umývateľným materiálom.

Zastupiteľstvo schválilo:

- zakúpenie hydraulického lisu na lisovanie triedeného odpadu s umiestnením do priestorov bývalej kotolne
- navýšenie rozpočtovej položky o 20 000 Sk na zakúpenie traktorovej kosačky so zberným košom
- odpredaj obecného podielu z domu za pohostinstvom COLNICA p. Spustovi za sumu 25 000 Sk.
- prenájom priestorov p. Denise Zemanovej v dome služieb za účelom predaja textilu a galantérneho tovaru.
- členstvo našej obce v regionálnom združení ZMOS banskobystričského regiónu

Zastupiteľstvo uložilo a doporučuje zodpovedným zamestnancom:

- do nasledujúceho zasadania OZ predložiť návrhy k smernici o hospodárení s finančnými prostriedkami na reprezentačné a propagačné účely
 - OcÚ pošle písomné stanovisko p. Šutákovéj na predloženie projektu na výstavbu RD do 30.06.2008, pri nepredložení projektu bude pozemok ponúknutý žiadateľom o stavebný pozemok
 - účasť p. starostky na výročnej schôdzi urbárskeho združenia v Brusne za účelom vysporiadania pozemkov vo Vyvieranici
 - upozorniť DOPRAVOPROJEKT Bratislava na kanalizačnú šachtu a zvod, ktorý vybudoval ELEKTROVOD v priestoroch projektovanej križovatky Medzibrod – hlavná cesta – Brezno.
- Miroslav Hut'ka

Tri otázky pre starostku

1. Ako všetci vieme, v obci sa nachádza viacero súkromných pozemkov, ktoré sa nachádzajú prevažne v blízkosti domov a o ktoré ich majitelia nejavia záujem. Tieto sú veľmi zanedbané a znečistené a kazia tak vzhľad celej obce. Nemohli by verejnoprospešní pracovníci aspoň príležitostne tieto lokality prečistiť?

V súčasnosti máme v obci 33 nezamestnaných, pričom dávky v hmotnej núdzi poberá len 11 z nich. Títo by potenciálne mohli byť aktívnymi pracovníkmi obce. Skutočnosť je však taká, že z týchto jedenástich sú dvaja nezamestnaní len krátkodobo, piati aktívne práce vykonávať nemôžu pre zdravotné dôvody a zo súčasných troch verejnoprospešných pracovníkov si dvaja našli prácu. Z toho vyplýva, že od budúceho týždňa bude mať naša obec pravdepodobne len jedného pracovníka zamestnaného cez aktívne práce. V minulosti bolo takto zamestnávaných oveľa viac ľudí, keďže v obci

bolo aj viac nezamestnaných (napr. pred cca. 4 rokmi bolo v obci 76 nezamestnaných a v roku 2004 sme mali až 22 aktívnych pracovníkov!) Mnohí z nich si našli zamestnanie, niektorí len nie sú evidovaní na úrade práce, takže nie sú motivovaní aktívne práce vykonávať. Za takýchto okolností je pre nás veľmi ťažké verejnoprospešné práce organizovať, aj keď v našej obci je toľko práce, že aj 10 aktívnych pracovníkov by bolo plne vyťažených. Chcela by som teda aj touto cestou vyzvať občanov, aby pomohli a sami si upratali okolia svojich domov.

2. Ako by ste Vy zhodnotili tento ročník Tajovského divadelných dní (TDD)?

Myslím, že tento ročník bol dobre zorganizovaný, za čo sa musím poďakovať predovšetkým členom združenia CHZM a kolegyniam z obecného úradu. Aj touto cestou sa chcem poďakovať všetkým sponzorom, vďaka ktorým sme v tomto roku nemali pri

organizácii TDD finančný problém a prehliadka obec nič nestála. Rada by som zagratalovala našim divadelníkom a poprialala im veľa úspechov na ďalších prehliadkach. Som naozaj veľmi rada, že aj naše „diváctvo“ na divadelných predstaveniach dobre reaguje, s čím sú spokojní aj účinkujúci. Našu prehliadku navštevujú v hojnom počte aj diváci z okolitých obcí, čo svedčí o tom, že Tajovského divadelné dni už majú priaznivú odozvu v celom regióne.

3. Sú inzeráty na televíznom informačnom kanáli obce (TIK) nejakým spôsobom spoplatňované?

Hoci sa na jednom zo zasadnutí obecného zastupiteľstva okrajovo spomínalo spoplatnenie tejto služby, inzeráty uverejňované na TIK-u sú momentálne pre občanov i firmy bezplatné, keďže tento kanál sa zatiaľ iba rozbieha.

pýtala sa Sisa

Spomienka na oslobodenie našej obce

Dňa 23. marca 2008 uplynulo 63. rokov od oslobodenia našej obce od fašistického vyčiňania počas 2. svetovej vojny. Za spoluúčasti obecného úradu sme si i tento rok kladením kytice kvetov ku pamätníku spomenuli na občanov, ktorí sa položením vlastných životov, ale aj tí, ktorí prežili, pričínili k tomu, aby sme „my mohli žiť v mieri!“ Menovite sme spomenuli našich občanov: Irenu Čumovú, ktorá padla v Priekope pri Martine, Ondreja Hraška, Antona Hut'ku, Jozefa Samuelčíka a povstaleckého vojaka Jána Vaníka, ktorý padol na úseku Rimavská Píla. Jána Droppu a Rudolfa Sloziarika, ktorých spolu s ďalšími dvoma partizánmi Ivanom Šeršeňom a Jánom Záhorským obesili priamo v obci 28. 12. 1944. Emila Jančiara Nemci zastrelili v jeho byte a Ladislava Šomodího v koncentračnom tábore v Poľsku. Počas prechodu frontu zahynuli Anna Valentiaková st., Anna Valentiaková ml. a Marko Valentiak. Okrem členov našej organizácie, hostí, starostky obce Medzibrod Zdenky Hut'kovej prišli aj deti zo základnej školy, ktoré program spestrili pekným vystúpením a ženy z miestneho spevokolu pod vedením p. Márie Smolovej nám zaspievali krásne piesne.

Ďakujeme všetkým občanom, ktorí si spolu s nami prišli uctiť 63. výročie a dúfame, že dátum 23. marca 1945 nikde nepadne do zabudnutia.

Výbor základnej organizácie
Slovenského zväzu protifašistických
bojovníkov v Medzibrode

Tajovského divadelné dni 2008

dokončenie zo str. 1

tom som presvedčený, že oba súbory sa v tejto sezóne posunuli o poriadne kroky vpred.

No a aby som nezabudol... V Medzibrode nám vyrastá aj nová generácia a vyzerá to, že onedlho si začne prenikavejšie presadzovať svoje miesto na doskách, čo znamenajú svet. Mladučký Marek Dřímalka zahral pod vedením Jožka Zázrivca v hre Zázračný salaš postavu Kuba tak, že jednoznačne presvedčil porotu na regionálnej prehliadke detského divadla „My sme malí divadelníci“ v Slovenskej Ľupči, že získal svoju prvú cenu vo svojej hereckej kariére. Nuž čo, veď kráča v šľapajách svojej mamky Noriky, ktorá za necelý rok na sebe tak popracovala, že má na konte za herecké výkony viacero ocenení. A to, že „salašníci“ z Ľupčianskej prehliadky nepostúpili na krajskú súťaž neznamená, že neboli dobrí. Osobne som bol pri tom, keď porota na detskej prehliadke

dlho zvažovala, komu prisúdi nomináciu. Našlo sa ucelenejšie a vyzretejšie dielko zo ZUŠ v Slovenskej Ľupči a detský divák ho mohol vidieť aj na Tajovského divadelných dňoch (Dedinská (s)prostota).

Tajovského divadelné dni 2008 máme za sebou. Už teraz sa nám núka Divadlo Commedia z Popradu, ktoré sa predstavilo hrou Kapustnica po prvýkrát v Medzibrode. Skúsení herci tohto súboru si nevedeli vynachváliť publikum. Boli očarení, ako živo a spontánne reagovalo a priznali sa, že až taký aplauz tak často nezažívajú. A o tom to všetko je a aj preto sa táto prehliadka koná v Medzibrode. Veď divadlo by nebolo divadlom, keby nebolo vďačné a vyspelé publikum. Aj preto dúfam, že o rok sa súbory popasujú najmä s dramaturgiou a výberom kvalitnejších titulov, pretože rakárske publikum nepotrebuje len lacné vtipy. Ono si už vyžaduje kvalitu.

Maroš Krajčovič

Festival detského divadla

Milí čitatelia, určite ste si všimli, že už druhý rok sa v medzibrodskú časť TDD nevyskytuje súťaž detského divadla a divadla dospelejch hrájúcich pre deti. Je to z toho dôvodu, že v regióne vzniklo množstvo detských divadiel a divadelných krúžkov, ktoré sa chcú prezentovať aj na súťažiach a tak sme v Stredoslovenskom osvetovom stredisku vytvorili pre divadelnícke nádeje festival detského divadla v neďalekej Slovenskej Ľupči. Jeho druhý ročník sa konal v spolupráci s obcou a jej MsKS a pripojila sa aj novozaložená Základná umelecká škola.

5. a 6. marca patrila Ľupčianska scéna deťom. Až sedemnást inscenácií videl detský divák vo všetkých kategóriách, ktoré k tvorivej dramatike patria. Medzi účinkujúcimi mal Medzibrod svojich dvoch zástupcov.

Okrem žiakov medzibrodskedy triedy ZUŠ Brusno s hrou Kocúrik sa predstavilo aj ďalšie divadielko Ši-Ráčik v hre Zázračný salaš. A hoci sa tomuto súboru nepodarilo získať žiadne ocenenie, jedna cena sa do Medzibrodu predsa len dostala. Získal ju Marek Dřímalka a my sme sa ho pýtali:

• Ako si sa dostal k divadlu, kto ťa k nemu dovedol?

Mal som telefonát od uja Jožka Zázrivca a opýtal sa ma, či by som šiel hrať divadlo a tak som šiel.

• Už vieme že hrávaš divadlo, čo iné ťa baví?

Rád hrám futbal, často cvičím v posilovni, ale divadlo som skúsil a chytilo ma.

• V Slovenskej Ľupči si získal ocenenie. Pochváľ sa aká to bola cena.

Získal som cenu za herecký výkon, stvárnenie postavy Kuba v inscenácii Zázračný salaš. Diplom mi odovzdávali predseda poroty pán Turčan a Maroš Krajčovič.

• Kubo je postava veselá až komická. Vedel by si si sám seba predstaviť v úlohe vážnej?

Tak to si predstaviť neviem, ale keď sa s tým popasujem, hádam by som to zvládol.

• Mávaš pri vystúpení trému?

Prvé dve minúty sa trasiem, kým si zvyknem, že som na javisku a potom to už ide samé.

• Hráš niekedy divadielko doma alebo v škole?

Doma málokedy, ale v škole skoro stále, hlavne na slovenčine.

• Ako reagovalo okolie a tvoji kamaráti na tvoje ocenenie, ktoré si získal?

Gratulovali mi režisér a moja rodina, no širšie okolie nie. Asi preto, že o tom málokto vedel.

• Na prehliadke detského divadla v Slovenskej Ľupči bolo väčšinou divadlo so súčasnou tematikou, oslovilo aj teba?

Súčasnú divadlo sa mi páči viac ako klasické, aj kvôli kostýmom, ja sa v starom odeve potím.

• Nájdeš si čas pozrieť aj výkony iných divadelných súborov?

Rád si divadlo pozriem, keď je nejaká príležitosť. Naposledy na TDD sa mi páčilo Všetko o ženách a Kapustnica, to bolo zábavné predstavenie.

• Milý Marek, želáme ti veľa elánu a chuti do ďalšieho divadelného účinkovania a dúfame, že ťa divadlo bude držať za „gate“.

Maroš Krajčovič, RRR

ŠKÔLKÁRSKE OKLENKO MALÉHO RAKÁRIKA

*V tej našej záhrade,
v tom našom humne,
chlapci sa schádzajú,
aj devy šumné.*

*Prečo sa schádzajú?
Čože tam majú?
Oni tam bábkové
divadlo hrajú!*

*Majú tam kráľovnú,
mocného kráľa,
majú tam Gašparka
i Pecivála.*

Práve takouto rozprávkou o divadle a rôznych bábkach začala v mesiaci február ožívať celá II. trieda našej materskej školy. A prečo? Nuž preto, lebo začala vrcholiť **súťaž o najkrajšiu a najnetradičnejšiu bábkú**, ktorú mali za úlohu zhotoviť rodičia spolu s deťmi. Musíme sa priznať, že až taký záujem o túto súťaž sme nečakali a boli sme veľmi milo prekvapení, koľkí rodičia a deti sa do súťaže zapojili. Niektorí boli naozaj šikovní a zhotovili aj viacej bábok. Bábkové ožili celú triedu a my sme sa nevedeli vynadívať na rôznorodosť nápadov a originalitu niektorých výtvarov. Ved' uznajte sami, vedeli by ste starú nepotrebnú topánku premeniť na krásne veselú, okaté a jazyčnaté čudo? A bola by som určite zaplnila celú stránku, keby som chcela pomenovať všetky bábkové a popísať ich. A pretože neradi si nechávame také krásne veci iba pre seba, rozhodli sme sa tieto bábkové zapožičať našim kamarátom z I. triedy ZŠ, ktorí nám pomáhali vybrať z bábok tie najkrajšie a najneobyčajnejšie. A tak po vyvrcholení súťaže dňa 7. 2. 2008 sme ocenili našich súťažiacich: *Kika Haviara, Mirka Hirku, Mareka Chomiča, Natálku Kalinovic, Martinka Kučeru, Livku Lihanovic, Deniska Majchera, Davidka Padúcha, Dominika Padúcha, Ninku Telárovú, Peťka Vetráka, Samka*

Vrába, Elišku Zárvicovú a Veroniku Žabkovú a samozrejme aj našich víťazov:

1. miesto **Anička Piarová**
2. miesto **Samko Piliar**
3. miesto **Dominika Kubičková**

Srdečne všetkým blahozeláme a predovšetkým ďakujeme rodičom a deťom, ktorí sa do súťaže zapojili.

A aby súťaženiu a zápoleniu nebolo v našej škôlke koniec, pustili sme sa **do zápolenia v zbere papiera**. Spolu so základnou školou sme plnili pivničné ale aj vchodové priestory haldami papiera. Naši kamaráti zo základnej školy sú v zbere papiera jednoducho neprekonateľní. Aj keď my sme ešte malí, snažili sme sa, ako sa dalo a tak sa nám za materskú školu podarilo vyzbierať 1 400 kg papiera. Pravdaže aj u nás sme ocenili najlepších zberačov, ktorí prekročili v zbere 100 kg papiera a tými sú: *Laura Petrová, Matko Zeman, Veronika Kočalková a Ninka Telárová*. Ale ďakujeme všetkým, ktorí sa do zberu zapojili a dúfame, že ďalší zber bude ešte úspešnejší.

**Ked' mám peknú knižku v ruke – hoci neveľkú –
je to, akoby som stretla dobrú priateľku.**

Všetci vieme, že mesiac marec sa nesie v znamení kníh, tak to veru je aj u nás. Čítali a prezerali sme rôzne knihy – encyklopédie, umelecko-náučné, rozprávkové, veršované, leporéla atď. A kníh sa veru v našej škôlke nájde neúrekom a aj naše deti veľmi radi nosia svoje rozprávkové a obrázkové knihy, aby sa pochválili svojim kamarátom, čo všetko už z tých „múdrych kníh“ ovládajú. A musíme uznať, že niektoré deti sú naozaj veľmi *sčítané*.

Dokážu odrecitovať svoje obľúbené riekanky, časti rozprávok a všeličo iné, čo nás učiteľov nesmierne teší a sme veľmi radi, že si rodičia v dnešnej uponáhľanej dobe nájdu čas prečítať svojim rato-

lestiam rozprávky. Aby sme si dojmy z mesiaca knihy ešte upevnili, navštívili naši starší škôlkári **miestnu knižnicu**. Mali možnosť si prezrieť množstvo kníh a dozvedieť sa, ako to v takej knižnici funguje. Návšteva knižnice sa im veľmi páčila a my už dnes vieme, že máme ďalších čitateľov, ktorí miestnu knižnicu veľmi radi v budúcnosti navštívia.

Ďalšou našou významnou udalosťou v našej materskej škole bol **zápis budúcich škôlkárov**, ktorí sa prišli spolu s rodičmi do našej

škôlky zapísať. Nebolo ich veľmi mnoho, ale veselo nám veru bolo. Sú to veľmi šikovné, ale aj živé detičky a určite nezabudnem na jedného z nich, ktorého som poprosila, či by mi nezaspieval pesničku, ktorú pozná. Chlapec veru nelenil, zobral do ruky detský mikrofón, podal mi ho a s úsmevom na tvári mi povedal: „Dobre, ale najpr ty“. No čo som mala robiť? Zobrala som ten mikrofón do ruky a zaspievala – prší, prší, lebo akurát vonku pršalo. Radosť môjho nového kamaráta bola veľká a aj on sa osmelil a spieval – tú svoju (ktorej som popravde skoro nerozumela). Ale najkrajšie na tom bolo, keď sa mu z našej škôlky, ani domov nechcelo. A takých budúcich škôlkárov, ktorým sa u nás zapáčilo bolo viac a my sa už na nich od septembra tešíme a veríme, že nám ešte len v škôlke bude veselo. **Tak dovidenia budúci škôlkári!**

A čo ešte dodať k udalostiam zo života našej škôlky za posledné dva mesiace? Snáď len to, že čerešničkou na torte bola pre nás **návšteva detských predstavení počas Tajovského divadelných dní** v našej obci. Predstavenia sa nám veľmi páčili a pre našich starších škôlkárov boli aj poučné. Za to, že sme sa mohli predstavení zúčastniť, **ďakujeme obecnému úradu v Medzibrodě**, ktorý nás na tieto predstavenia pozval.

Mgr. Monika Petříková

ČO NOVÉHO Z ŠMEDLIBROD?

Zvesti zo školy na námestí

Aj v tomto čísle Rakárika Vám chceme priblížiť slovom aj obrazom, čo sa u nás v škole udialo a ako sa komu darilo počas uplynulých mesiacov.

© Počas celého februára sme spolu aj s deťmi z MŠ **zbierali starý papier**. Opäť sa nám podarilo nazbierať plný veľký kontajner. Aj vďaka pomoci ostatných Medzibrodčanov – podľa mňa priateľov školy, aj ochrancov prírody – sme nazbierali 5840 kg papiera. Za získané

peniaze sme kúpili odmeny pre deti a ostatné získané peniaze budú použité na detské ihrisko za školou.

© Aj tento rok bola najočakávanejšia udalosť **Valentínsky karneval**. Deti sa opäť premenili na princezné, rytierov ale aj na rozprávkové a hororové postavičky. Spoločne sme sa zabavili pri hudbe, tanci a súťažiach. O občerstvenie sa aj tento rok postarali ochotní rodičia zo ZRPŠ.

© Keďže február bol plný bacilov, soplíkov a chrípiek, tak sme sa v škole porozprávali o **prevencii proti vírusovým ochoreniam**, aj o účinkoch liečivých bylín a navarili sme deťom zdravé a voňavé bylinkové čajíky, ktoré si aj so svojimi obľúbenými hrnčekmi doniesli z domu. Asi to aj pomohlo, lebo potom sa

nečakane kašeľ a sople niekam vytratili z našej školy...

© 15.2. prebiehalo **šk. kolo Hviezdoslavovho Kubína** v prednese poézie a prózy. Všetky deti sa svedomite pripravili. Najviac nás však očarili svojím prednesom Paťko Ondrejka a Šimonko Gregor, ktorí boli zároveň reprezentovať našu školu v B. Bystrici v okresnom kole.

© **Marec – mesiac knihy** sme zahájili návštevou školskej knižnice a besedou o knihách. Deti mali za úlohu vytriediť knihy podľa žánru a zoradiť ich podľa abecedy do poličiek. Na vlastnej koži

si teda vyskúšali prácu knihovníkov. Počas marca každý žiak prečítal ľubovольnú knihu podľa vlastného výberu a tí usilovnejší aj priniesli na výkrese obsah a ilustráciu prečítanej knihy. Tento rok sme vyskúšali aj ukážkové čítanie „Veľkí čítajú malým“. Keďže však máme v škole malých veľmi usilovných, tak sme to otočili a potom aj „malí čítali veľkým“ a veruže „malí“ sa nemali za čo hanbiť pri čítaní...

- ☺ Folklórnu tradíciu – **vynášanie Moreny** (bohyne smrti) sme aj tento rok zachovali. Veď ako by sme mohli vynechať takú atrakciu, keď sa deti nevedia dočkať dňa, kedy si tradične štvrtáci Morenu vyrobia a vytvárajú a za spoločného pochodu a spevu všetkých žiakov školy sa ideme rozlúčiť so zimou a privítať jar? Aká fešanda bola tento rok Morena si môžete pozrieť na fotografii.

- ☺ Ani kultúra nám v škole nechýbala. Všetky deti zo školy aj škôlky sa veľmi potešili **divadelným predstaveniam** určeným práve ich vekovej kategórii. Zadarmo si mohli pozrieť víťazné predstavenia „Peter a motýlik“ a „Dedinská (s)prostota“ v sále KD.
- ☺ Keďže **Svetový deň vody** bol počas veľkonočných prázdnin, pripomenuli sme si význam ochrany vody až 27.3. Deti najlepšie pochopia význam ochrany životného prostredia, ak sami, svojou prácou prispievajú k dobrému dielu. V škole ich vedíme k tomu, aby smeti zahadzovali do kontajnerov – veď na to sú určené. Preto naše deti nevedia pochopiť, ako sa môžu nájsť ľudia, ktorí nemajú problém vyhodiť smeti len tak – do potoka, alebo na trávnik. Vybrali sme sa teda ku Hronu a v rámci **TV deti nazbierali 27 igelitiek odpadkov** – fliaš, konzerv, starých topánok a i. Svojou malou troškou sme tak prispeli k ochrane prírody a čistoty prostredia, v ktorom žijeme.
- ☺ **K výročiu osláv oslobodenia Medzibrodu** sme aj tento rok pripravili krátky kultúrny program, v ktorom deti predviedli svoju činnosť v ŠKD a na tanečnom krúžku.
- ☺ Posledné informácie sa týkajú športu (tak, ako v televíznych novinách). Celú zimu sa na hodinách TV venujeme gymnastike. 3.4. sme mali **školské kolo v gymnastickom 4-boji**. Súťažné disciplíny boli: akrobatická zostava na žienkách, preskok cez kozu/švédsku debnu, cvičenie na rebrinách a šplh na tyči. Decká súťažili v kategóriách mladší (1. a 2. roč.) a starší (3. a 4. roč.) žiaci. Ak chcete vedieť, ktorí sú v našej škole najobratnejší gymnasti, začítajte sa do posledných riadkov:
- Kategória ml. žiaci: 1. miesto: Šimonko Gregor, 2. miesto: Miška Štulrajterová, 3. miesto: Steli Paralová a Mirko Chomič.
- Kategória st. žiaci: 1. miesto: Šimonko Meľo, 2. miesto: Marek Turňa, 3. miesto: Paľko Žabka.

Čo viem o mojej rodnej obci

Obec Medzibrod sa nachádza medzi

Banskou Bystricou a Breznom.

Medzibrod obkolesujú pohoria Nízke Tatry a Slovenské Rudohorie.

Obcou Medzibrod preteká rieka Hron a potok Vyvieranica.

Významné budovy Medzibrodu sú: obecný úrad, kostol, škola, kultúrny dom.

Čo sa mi páči v obci Medzibrod? Páči sa mi, že tu máme ihrisko, kúpalisko, ale hlavne, že tu mám svoju rodinu.

Obec Medzibrod mám rád preto, že tu bývame.

Paľko Ondrejka, 4. roč.

Medzibrod sa nachádza na strednom Slovensku v Banskobystrickom kraji.

Našu obec obklopujú borovicové, dubové, smrekové, bukové, jedľové lesy.

Cez Medzibrod tečie rieka Hron, potoky Vyvieranica a Močiar.

Máme tu kostol, kultúrny dom, dve kaplnky, školu, futbalové ihrisko, tenisové kurty.

V našej obci sa mi páči nová fara a Nová ulica.

V obci sa mi nepáči námestie, lebo je tam rozbitá tržnica.

Našu obec mám rád, lebo bývajú tu moji kamaráti a moja rodina.

Paľko Žabka, 4. roč.

Obec Medzibrod sa nachádza neďaleko Banskej Bystrice, na rieke Hron.

Obkolesujú ho dve pohoria: Nízke Tatry a Slovenské Rudohorie.

Obcou preteká rieka Hron a potok Vyvieranica.

Máme tu aj močiar. V obci máme budovy ako kostol, dom u Zvonícov, dve kaplnky, kultúrny dom a školu.

Na obci sa mi páči, že tu máme ihrisko, počítačovú učebňu, ale určite by bolo dobré, keby nám deťom opravili kúpalisko.

Ale aj tak mám svoju obec rád, lebo je to moja RODNÁ ZEM.

Marek Turňa, 4. roč.

MILÉ MAMIČKY, OCKOVIA, TETUŠKY, BABIČKY, DEDUŠKOVIA, ZÁUJEMCI...

Všetky detičky a pani učiteľky Vás srdečne pozývajú na Deň otvorených dverí v našej škole. Tešíme sa na Vás 29. apríla 2008 od 7,30 do 15,00 hod. Príďte sa na vlastné oči a uši presvedčiť, koľko sa toho naučili decká v škole od začiatku školského roku.

VÝPISKY Z OBECNEJ KRONIKY

Ing. Jozef Bacúr viedol obecnú kroniku v rokoch 1971-77. Nakoľko dokončil výstavbu rodinného domu v Banskej Bystrici, kde sa aj s rodinou presťahoval, vedením kroniky bol v r. 1978 poverený Jarolím Bacúr. Narodil sa 29. mája 1944 v Medzibrode. Po ukončení osemročnej školy v Slovenskej Ľupči študoval na Strednej priemyselnej škole strojníckej na Piesku. Od r. 1963 pracoval v n. p. Biotika Slovenská Ľupča. Po absolvovaní základnej vojenskej služby od r. 1965 pracoval na Strednom učilišti spojov v Banskej Bystrici.

1934 – majetok občanov sa pohybuje až do 10-12 katastrálnych jutár pôdy, následkom delenia každej parcely podľa počtu dedičov. Bezmajetní sa v stále rastúcej biede a chudobe živia výlučne sezónnou poľnohosp. prácou, u majetnejších, ktorí im za to poskytujú podľa dohody kus pozemku k vysadeniu najnutnejších plodín pre domácnosť. Sú časté prípady u občanov, že aj na vzdor všemožným snahám nemôžu dostať prácu nikde, takže sú na dlhý čas odkázaní na podporu svojich rodinných príslušníkov, alebo na milosť majetnejších ľudí pracovať aspoň za stravu a opateru.

1934 – počet oviec na salaši – dojek bolo 185 ks, barany 3, jaloviek 20, jahneniec 30 ks. Vlna sa predávala 1 kg/6 Kč. Ovčí syr 1 kg/5 Kč, oštiepok 1 kg/10 Kč alebo na kusy dľa veľkosti a váhy od 4 do 7 Kč. Dľa súpisu hospodárskeho zvieratstva v obci zo dňa 7. 1. 1935 boli nasledovné stavy: telce 16, býky (bujaky) obecné 2, jalovice 24, kravy 98, voly 4, prasce 46, kozel (cap) 1, kozy 60, kone 15 – počítajúc aj čipkárske.

1935 – následkom veľkej nezamestnanosti a zlých finančných pomerov sa občania snažia zamestnať rôznym spôsobom. Chlapci slobodní aj ženatí pracujú pri stavbe nových železničných tratí, pri opravách starých tratí, pri valcovaní ciest, v urbárskych a štátnych lesoch drevorubačstvom, v kameňolomoch, v Harmaneckej papiarni, v Podbrezovskej železiarni, čipkárstvom – trhovectvom. Jedna slobodná a druhá vdova, ženské sú upratovačky vlaku a stanice v Podbrezovej. Mládenci a dievčatá od jari do jesene chodia na sezónne práce na veľkostatky na Dolníaky. Ostatní sa zaoberajú roľníctvom. Pre nezamestnanosť a nedostatok peňazí sa zvlášť mládež musí chytať akejkolvek práce. Musia zanechať pyšnú namyslenosť stať sa pánom/dámou, závođením v modernom šatení, v zime brať štátnu podporu a svoje groše márnit každú nedeľu po okolí na zábavách. Ale núdza rozum zobúdzá a učí skromnosti.

28. 3. 1942 v noci sa chytil horieť posledný dom na hornom konci. Príčina požiaru bola to, že kovové dvierka na komíne neboli už dávno vymenené za nové. Iskra sa takto dostala do

sena, ktoré sa zapálilo a celá strecha zhorela. Škoda bola odhadnutá na 10 000 Ks (korún slovenských), našťastie budova bola krytá poistením. Majiteľom domu je Michal Zárzivec. Prvú pomoc zaistili domáci hasiči, na pomoc prišiel aj banskobystričský zbor.

Viliam Padúch v úlohe Mujka v hre Gül baba (1959)

1948 – v dňoch Veľký piatok a na Veľkonočnú nedeľu MODK našej obce prekvapil veľmi dojímavou celú obyvateľstvo našej obce divadelnou hrou „Za Kristom“, ktorá sa veľmi hodila k veľkonočným sviatkom. Herecké výkony členov súboru potvrdili vysokú hereckú úroveň. Réžiu uvedenej hry mal B. Hraško a C. Sanitra, ktorí pripravili aj umeleckú scénu. Celkový počet hercov bol 34, z čoho vidieť, že nácvik a dekorácie boli veľmi trpezlivým dielom. Najmä v úlohe Krista podal ten najlepšiu výkon V. Padúch. Hra bola prevedená v biblických krojoch, ktoré nádherne vynikli a mali značný podiel na veľkom úspechu.

1955 – po 11-ročnom zastávaní miesta baču za rušnej debaty v miestnom hostinci odstúpil bača Ondrej Kostúr z Podkoníc. Na jeho miesto zvolili salašníka nového baču Štefana Kostúra z Podkoníc. Touto voľbou prešlo sa-

lašné hospodárstvo do nových rúk v nádeji na lepšie hospodárske výsledky. Uprázdnila sa aj funkcia obecného doručovateľa a pastiera kozí. Za polgára po Márii Vrábovej nastúpila pani Mária Belková, osoba schopná, čulá, rázna, zodpovedajúca na takúto funkciu. Pasenie kozí po Emilovi Kivoňovi prevzal občan z Hrochote.

1956 – ochotnícky divadelný krúžok sa podujal na zahratie klasickej operety z Francúzska z minulého storočia. Zvlášť je, že túto operetu nemal na programe okrem veľkomiest Bratislavy a Košíc žiaden krúžok na Slovensku.

O jej uvedenie na tunajšiu scénu sa zaslúžili Aristid Sokol a Jozef Konder, tunajší rodáci. J. Konder, toho času sólista košického divadla, vypožičal noty a libreto. A. Sokol nacvičil hudobnú časť s hercami za doprovodu 12-členného orchestra, ktorý dirigoval. Nacvičenie spevnej a hudobnej časti dalo mnoho práce. Opereta mala premiéru 20. 4. Za podané herecké výkony naše obcenstvo odmenilo hercov kyticami kvetov.

1959 – ochotnícky súbor nacvičil operetu z tureckého života Gül baba. Po hudobnej stránke bola náročne prevedená avšak herci ju zdolali výborne a podali výkon, aký možno vidieť vo väčších umeleckých strediskách. O predstavenie bol veľký záujem, zvlášť cudzí návštevníci, ktorým sa neušli vstupenky a odišli domov.

1963 – následkom silného poklesu vód pre trvajúce mrazy v republike a z toho vyplývajúcim nedostatkom elektrického prúdu boli občania novinami i miestnym rozhlasom niekoľkokrát vyzvaní, aby tam, kde je to možné, šetřili a nepoužívali silné el. spotrebiče. Bola tiež vydaná úprava, aké sa majú používať žiarovky v bytoch na osvetľovanie. Bola stanovená aj doba na rezanie dreva cirkulármi na el. pohon a to od 13-17 hod. Pri nedodržaní tejto doby, energetický podnik vypne el. inštaláciu dotýčenému piliarovi.

1971 – bol rokom veľkých výročí a udalostí: 100. výročie narodenia V. I. Lenina, XXIV. zjazd KSSZ, XIV. zjazd KSČ, 50. výročie založenia KSČ, 26. výročie oslobodenia našej obce a vlasti Červenou armádou, 27. výročie SNP a voľby do zastupiteľských orgánov.

17. 3. 1986 – došlo k tragickej udalosti. Našho občana Arnolda Hutku cestou na kúpeľnú liečbu do kúpeľov Poděbrady v Čechách zachytil pri prestupovaní vlak a usmrtil ho. Tento dobrosrdečný, najťažší muž našej obce by sa tohto roku dožil 55 rokov.

Vidlochvost feniklový

S príchodom slnečných a teplých skorojarných dní pozorujeme v našej prírode aj skvosty, ako sú motýle.

Svojím nádherným sfarbením zaujmú asi každého, kto prírodu vníma. Skoro na jar sa prebúdzajú len niektoré druhy, ktoré prezimovali v štádiu imág (dospelé jedince) ako napr. žltáček rešetliakový, niektoré babôčky, alebo ktoré prezimovali v štádiu kukly ako napr. vidlochvost feniklový. Ide o nápadného a jedného z najväčších denných motýľov vyskytujúcich sa na Slovensku. Motýľ je výrazne žltो-čierne sfarbený. Zadné krídla sú klenuté a vidlicovito predĺžené. Vyskytuje sa skoro v celej Európe, jeho stavy v období masovej chemizácie

v poľnohospodárstve poklesli, teraz sú na dobrej úrovni. V minulosti bol zaradený i medzi chránené druhy, čo však nezodpovedalo jeho ohrozenosti. V oblasti Medzibrodu tohto motýľa môžeme pozorovať na kvitnúcich lúkach, okrajoch lesov či v záhradách v samotnom intraviláne obce. Húsenice, ktoré sú tiež nápadne pestro sfarbené požierajú listy mrkvovitých rastlín, najmä mrkvu, kôpor, fenikel, rascu. Tento druh máva do roka dve, v posledných teplých rokoch až tri generácie. Dospelý motýľ žije len niekoľko týždňov, po oplodnení a nakladení vajíčok skoro hynie. Prijem potravy je pre dospelé jedince málo významný. Potrebujú len trochu nektáru a kvapky rosy. Keďže tento druh vidlochvosta patrí medzi

„šľachtu“ motýľov, treba sa k nemu správať s rešpektom a zbytočne ho neničiť.

Pavol Kostúr

Foto: Samuel Kostúr

Človek – včela – príroda

Niet živočicha na Zemi, ktorého chov poskytuje toľko zaujímavého a povzbudzujúceho, ako je chov včiel.

Je to zaujímavá stavba včelieho tela, jednak jej zvláštna výživa a tiež neobvyčajná prítulnosť k jednej matke. Je to i jej zmysel pre spoločnosť – prísne zachovanie najvyššej zásady v trhovom hospodárstve: rozdeľenie práce a vylúčenie všetkých členov, ktorí sa nepodieľajú na spoločnej práci. U včiel viac ako inde platí: „Kto nepracuje, nech nej.“ Tiež udatnosť, akou si chráni svoj domov a príslovečná pracovitosť, z ktorej by sme si mali brať príklad. Vzorný poriadok a čistota, v úľoch sú povzbudením pre toho, kto so včelami pracuje. Koho láska ku včelám raz pripútala, obetuje im všetok svoj voľný čas. Chov včiel nie je prácou v pravom slova zmysle ale je skôr oddychom po práci v zamestnaní. Preto dávam za pravdu istému včelárovi, ktorý povedal, že včelárstvo je ako krásna kniha, ktorá je zaujímavejšia a príťažlivejšia, čím hlbšie vnikáme do jej obsahu.

Včelárstvo, ako skúsenosť už toľkokrát zistila a potvrdila, pôsobí zvláštnou príťažlivosťou na všetkých, ktorí sa k nemu nejakou cestou dostali. Toto si však určite nemôžeme vysvetliť ziskom, ktorý poskytuje. Časté neúspechy, ktoré toto poľnohospodárske odvetvie prenasledujú v nepriaznivých rokoch, dáva záhadnú silu, z ktorej včelári

čerpajú. Činnosť včiel je úzko spojená so životom v prírode.

Radostným okamihom pre včelára je, keď jeho včielky za teplých jarných dní začínajú vylieť z úľov. Príroda sa obliekla do najkrajšieho rúcha, všetko sa teší životu. Aj naše včielky sú si vedomé toho, že nadišiel čas, kedy musia vyvinúť maximálnu energiu a využiť každú chvíľu na svoju prácu. V tomto období včelár často stojí pri svojich úľoch a teší sa, ako včielky opúšťajú svoje

príbytky za svojimi povinnosťami. Začínajú znášať prvé dary prírody – peľ a med. V čase, keď príroda poskytuje dostatok včelej paše, vylieťajú včely z úľov za deň priemerne dvadsaťkrát, podľa toho, ako majú ďaleko k prameňom nektáru. Včela však nie je len maratóncom, ale aj silákom. Dokáže utiahnuť dvadsaťkrát ťažšie bremeno, ako je sama (0,1 g)

Človek dneška však včely vyháňa zo svojich záhrad na perifériu miest a obcí a naspäť do lesa, odkiaľ síce včely pôvodne vzišli, no vždy patria do blízkosti človeka. Spomenieme si, koľko včelstiev bolo v záhradách našej obce a tiež počet včelárov výrazne klesol. Starí pomreli, mladých ľudí včelárstvo neoslovalo, či už kvôli pre niekoho nepríjemnému pichnutiu, pre nedostatok času, ľahostajnosť k prírode, ktorej sú včely súčasťou ale i kvôli malému zisku,

ktorý často nepokryje ani náklady včelára. V roku 1975, keď som zdedil 6 rodín, len v mojom okolí (ul. Nová) včeláril 6 včelárov s počtom asi 100 včelstiev. V celej dedine bolo okolo 20 včelárov s približne 200 včelstvami. Dnes je situácia veľmi zlá (a to je jeden z dôvodov, prečo som sa rozhodol tento článok napísať). Evidujeme 5 včelárov s počtom včelstiev 38 aj to väčšinou na okrajoch obce. Je to výsledok pretechnizovanej spoločnosti, množstva chorôb, ktoré de-

cimujú včely a v neposlednom rade nevšímavosti zodpovedných ľudí v obciach i na ministerstvách, ktorí nevytvárajú vhodné podmienky pre chov včiel. Vzniknutý stav môže upraviť len kvalitný zákon o včelárstve, ktorý presne zadefinuje práva a povinnosti všetkých zložiek zúčastnených v procese chovu včiel.

Emil Tešínsky

O DVOCH SESTRÁCH

Zili raz v našej dedine dve sestry. Síce nevlastné, ale sa mali tak rady, že jedna bez druhej neurobili ani krok. Cilka a Marka. Pomáhali si vzájomne až do staroby. Hlavne mladšia Marka svojej staršej sestre. Bola by za ňu, ako sa hovorí, aj do ohňa skočila. Prečo taká veľká láska, prečo a ako k tomu došlo? A práve pri nevlastných sestrách, kde sa to málokedy stáva. Nechajme o tom rozprávať Marku.

Už v tej dobe, keď som sa narodila, existovali u nás ľudia, ktorí sa živilí čipkárstvom. Aj Ondrej, mládenec ako lusk, bol jedným z nich. Od jari do Vianoc chodil po jarmokoch predávať tovar. V zime, keď boli čipkári doma, chodievali k nám i do susedných obcí obchodníci ponúkať rôzny tovar. Vzorky nosili v kufroch. Boli to Slováci, ale našli sa aj Maďari či Židia. Ved' bola Rakúsko-Uhorská monarchia. Tolko na okraj jej rozprávania.

Prišiel čas a náš Ondrej sa zaľúbil. Oženil sa a na svet prišla Cilka. Žiaľ, po dvoch rokoch jej mama ochorela a zomrela. Ondrejovo vdovstvo trvalo skoro tri roky. Potom sa oženil druhý raz a po čase prišlo na svet druhé dievča a to som bola ja. Bolo to radiť v rodine. Radovala sa aj malá Cilka, ktorá si už obľúbila svoju druhú mat'. Prišla zima, čipkári doma oddychovali. Pomaly a iste sa k nám začali trúsiť aj obchodníci so svojím tovarom. Prišli aj k Ondrejovi, nášmu ockovi. Ja som vtedy mala mesiac a Cilka päť rokov. Medzi obchodníkmi sa objavil aj jeden maďarský Žid. Podľa rozprávania môjho otca a mamy, ten človek vraj nespustil zo mňa oči, ako som ležala v kolíske. Keď odchádzal, ešte sa raz vrátil k mojej kolíske. Bolo im to veľmi čudné a nápadné. A potom sa stalo to, čo by vtedy nikoho ani vo sne nebolo napadlo. Na jar odišli čipkári do sveta za chlebom. To som už mala štyri mesiace. V jeden

podvečer mama išli dojit' kravu, ja som spala v kolíske a Cilka hore na hiarte. Vtom vbehol do izby onen Maďar. Otvoril kufor, hodil maj s perinkou do neho a utekal kade-tiaľšie. Našťastie, nezbadal Cilku hore na peci. Keď Maďar zmizol, utekala za mamou do maštale. „Mama, mama moja, Marku nám ukradli!“ „Kto, kto to urobil dieťa moje?“ „Ten ujo, čo bol pri našom otcovi a ktorý si Marku tak obzeral. Na to mama vybehli na ulicu a kričali: „Ľudia, pomoc, rata, pomáhajte dieťa mi ukradli!“ Za chvíľu

bola dedina na nohách. Jedni utekali smerom do Lučatina a druhí smerom do Ondreja.

Pod Stožkom sa rozdelili. Jedni išli po ceste a ďalší popri Hrone.

A tam v kružine uvideli pohodený kufor. Otvorili ho a to ma zachránilo.

Aj keď boli na kufri urobené diery, už som sa dusila. Keď totiž Maďar zbadal, že ho prenasleduje kopa ľudí, kufra sa rýchlo zbavil. Múdre ženičky vedeli, čo majú urobiť. Prišla som ku sebe a ako vidíte, dožila som sa s Božou pomocou aj staroby. Po Maďarovi akoby sa vtedy zem zľahla. Hľa-

dali ho po poli, popri Hrone, ale nikde ho nenašli. Ľudia hovorili, že musel mať aj spoločníčku, ktorá ho tam niekde čakala. Lebo čo by chlap s takým malým dieťaťom urobil? Dieťa by z kufra vybrala a zobrala na ruky ako svoje.

Nuž vidíte! Nebyť Cilky bola by som žila kdesi medzi Maďarmi. Nebola by som teraz tu medzi vami, nebolo by Eda, Jožka, Tonka a ostatných mojich detí, ba ani mojich milých vnúčat. Takže naozaj, mám jej za čo byť vďačná, preto je medzi nami až do teraz aj taká veľká láska! Zakončila Marka svoje rozprávanie.

Marian Haviar
Kresba: Júlia Huťková

Fejtónovým pierkom

Ako som sa stal osvietený

Trvalo mi dlho, než som sa odhodlal, ale tá doba musela prísť. Protestujem! A keby len to, ja protestujem kategoricky. Ako je možná takáto krivda voči mojej osobe. Prečo iní môžu všetko a ja... ja nemôžem nič. Ako je možné, že svet je voči mojej osobe taký nespravodlivý. Takto to už jednoducho ďalej nepôjde. Ved' aj ja by som chcel byť obyčajný, bežný, priemerný občan – člen spoločnosti so všetkými neresťami, ktoré ku tomuto postaveniu patria. Lenže, kým ostatní môžu s kľudnou dušou robiť všetky úžasné veci: môžu klamať, podvádzať, kraďnúť v drobnom a tí šťastnejší aj vo veľkom, ja môžem figu borovú. Visí nado mnou totižto kľatba. Nevieť, možno je to len preto, lebo prikladám význam takýmto veciam a ostatní si ich nevšímajú. Ale je to vôbec možné? Dajú sa prehliadať všetky tresty a nešťastia, ktoré na mňa nejaká vyššia moc zvrchu uvalí pri každom mojom, čo i len minimálnom prehrešku? Ved' uznajte sami: Vezmem z práce tri čisté háčky papiera a štyri špendlíky a keď vychádzam na ulicu pošmyknem sa na čisto napadanom snehu a skončím so zlomenou rukou v sádrovni.

Strčím si tajne v Tesco do vrečka lízatko a s pocitom zadosťučinenia, že som ušetril dve päťdesiat zistím, že mi na parkovisku ukradli z auta rádio.

Oklamem ženu, že som musel zostať dlhšie v práci kvôli výkazom a zatiaľ pozerám v krčme s kamarátmi futbal a na druhý deň už má v nákupe pribalený tehotenský test.

O vtákoch všetkého druhu ani nehovorím. So škodou radostou vykrikujú:

“Zase klamal, krá krá a má nové sako, hrkú hrkú... Ide na dôležité stretnutie, krá krá. Šup ho tam.”

No uznajte, dá sa takto žiť? Nedá. Hovorím vám nedá. Ale po dlhých rokoch som predsa len prišiel na úspešný spôsob, ako sa mojím trampotám vyhnúť. Povedal som si:

“Na toto treba ísť, starý môj, jednoducho vedecky.”

A jeden spôsob som našiel. Vlastne spôsob si našiel mňa. Za každý malý prehrešok treba vykonať dobrý skutok. Včera ma, napríklad, šéf vyslal na služobnú cestu do Maďarska. Samozrejme, ušetril som nejaký ten litrik nafty, ktorú som preliat do mojej súkromnej bandasky. Nuž, kraďnúť sa nepatrí, ale tento hriech bol vykompenzovaný jedným dobrým skutkom, priniesol som mu kilo červenej papriky a dve štangle konskej salámy. Bolo že to radosti. Hlavne deti ujúkali radostou. Vraj ešte nikdy nevideli koňa. Tvrdí on. Taký bol šťastný, očká mu svietili, no a mne... mne sa včera, ani dnes vôbec, ale vôbec nič nestalo. Takto posmelený som sa odhodlal na ďalší pokus. Žena mi zakázala sadat' za počítač. Tvrdí, že som tej prekľatej mašinke úplne prepadol a mám už len kúsok ku závislosti. Ale uznajte, ved' je to hlúposť. Ako môže byť niekto závislý na počítači. Na alkohole, drogách, káve, čokoláde a neviem čom inom to áno, ale na počítači? Ja môžem byť bez neho aj... aj

Koniec stolnotenisovej sezóny

V úvodných aprílových dňoch sa poslednými zápasmi ukončila stolnotenisová sezóna 2007/2008. Tento ročník bol v dôsledku malého počtu družstiev prihlásených do 5. ligy a ich následného preradenia o súťaž vyššie nemierne náročný a dlhý. V 4. lige sa predstavilo spolu 14 tímov, ktoré absolvovali zápasový systémom každý s každým doma – vonku. To v konečnom účtovaní znamenalo spolu 26 zápasov, ktoré sa hrali každý víkend bez prestávky okrem 3 týždňovej pauzy cez vianočné sviatky.

V súťaži nás reprezentovali 2 družstvá s rozdielnymi ambíciami a takisto aj výsledkami. **A družstvo** bolo už na začiatku súťaže považované pri pravidelnej účasti obidvoch najlepších hráčov (I. Krchňavá, M. Hutková) za jeden z najsilnejších tímov v súťaži. Tieto predpoklady sa potvrdili hlavne v súboji s jasným víťazom Breznom „C“ na jeho stoloch, kde sa na víťazstve nášho družstva v pomere 11:7 podieľali hlavne tieto 2 hráčky a nadelili Brezne jedinou prehru počas celého ročníka 2007/2008. Je škoda, že I. Krchňavá sa nemohla častejšie zúčastňovať zápasov a to sa nakoniec prejavilo aj na konečnom 4. mieste nášho A družstva. Je to určite vynikajúci úspech, ale dovoľm si povedať, že pri pra-

videlnej účasti I. Krchňavej to mohlo byť aj oveľa lepšie. **B družstvo** už pred začiatkom súťaže vedelo, že to bude pravdepodobne boj o zadné pozície a pred súťažou si reálne trúfalo na 11. miesto. Tento cieľ sa napokon hráčom nepodarilo splniť, čo spôsobil najmä nevydarený zápas na stoloch priameho konkurenta o túto pozíciu Predajnej „B“ a prehra 6:12. Hráči boli síce z umiestnenia trochu sklamaní, ale na 2. strane boli schopní odohrať celkom vyrovnané zápasy aj so súpermi nad nimi. So súpermi z prvej desiatky uhrali síce len 1 remízu (Medzibrod „A“ 9:9), ale skoro v každom

zápase boli schopní uhrať aspoň 4 – 5 bodov, takže s výnimkou suverénneho Brezna „C“ to neboli žiadne debakle 18:0.

Po dlhšej a náročnej sezóne nasleduje cez leto kúsok voľnejšieho režimu, oddychnutie od stolnotenisových rakiet a nabratie nových síl do ďalšieho ročníka. Hráči by sa chceli všetkým priaznivcom stolného tenisu poďakovať za vernosť, povzbudzovanie počas zápasov a veria, že ich prídete podporiť aj v budúcnosti. Kompletné výsledky, tabuľku, úspešnosť jednotlivých hráčov nájdete na www.sstz.sk – stredoslovenský región.

Tabuľka 4. liga región BB+BR 2007/2008

1.	Brezno „C“	25	24	0	1	0	361:89	73
2.	Braváčovo	25	18	2	5	0	296:154	63
3.	RIALL „B“	26	18	1	7	0	306:162	63
4.	Medzibrod „A“	26	16	3	7	0	274:194	61
5.	Predajná „A“	25	15	3	7	0	264:186	58
6.	STAVBÁR „B“	25	15	1	9	0	237:213	56
7.	Selce	25	12	2	11	0	241:209	51
8.	Podkonice	25	10	6	9	0	225:225	51
9.	Lubietová „B“	25	11	3	11	0	225:225	50
10.	MAGENTA	25	10	1	14	0	198:252	46
11.	Predajná „B“	25	5	3	17	0	156:294	38
12.	Medzibrod „B“	26	5	1	20	0	165:303	37
13.	COBRA „B“	26	2	0	24	0	114:354	30
14.	Riečka	25	2	2	20	1	124:326	29

Víťazstvo 3 body, remíza 2 body, prehra 1 bod, kontumačná prehra – odobratie 1 bodu

Tradičná víťazka stolnotenisového turnaja

Cez jarné prázdniny usporiadala SNS už 14. ročník tradičného stolnotenisového turnaja o putovný pohár Dr. Martina Sokola. Súťažilo sa v 3 kategóriách: registrovaní hráči, amatéri a ženy.

V súťaži žien triumfovala mladá krv v podobe Mariky Bellušovej, ktorá zvíťazila pred E. Chamkovou a Z. Šutákovou. Amatéri boli ochudobnení o účasť minuloročného víťaza a obhajcu I. Sáliša, ktorý tento ročník už prešiel o kategóriu vyššie medzi registrovaných hráčov. Pri jeho neúčasti bolo kandidátov na celkové prvenstvo viac. Do semifinále postúpili najväčší favoriti: B. Sáliš, R. Hraško, J. Hraško a P. Svetlák. Po vyrovnaných semifinálových bojoch sa z postupu do finále radovali B. Sáliš a J. Hraško. Celkový triumf nakoniec dosiahol B. Sáliš, na 2. mieste skončil J. Hraško a bronzový stupienok obsadil R. Hraško.

V najviac sledovanej súťaži registrovaných hráčov sa zúčastnilo 12 hráčov, ktorí boli rozdelení do 2 skupín po 6 hráčov, z ktorých postupovali do semifinále 2 hráči. Do záverečných bojov sa dostali M. Hut-

ková, M. Padúch ml., M. Gregor ml. a J. Padúch. Po semifinálových súbojoch sa vykryštalizovalo očakávané finále M. Hutková verzus M. Padúch ml. V súboji o 3. miesto vyhral M. Gregor ml. a dosiahol najlepší výsledok z hráčov B družstva. Finále bolo jasnou záležitosťou M. Hutkovej, ktorá už pri tradičnej neúčasti I. Krchňavej prešla turnajom ako nôž maslom a mohla sa radosť už z celkového 4. víťazstva v rade. Takto začala svoj útok na ďalší putovný pohár, pretože ten minulý už získala do trvalého vlastníctva po 3. triumfe v sérii minulý rok.

Celková úroveň tohtoročného turnaja bola už tradične vysoká. Účasť hráčov vo všetkých kategóriách vo veľkom množstve spojená s vekom 3 víťazov (13, 14 a 20 rokov) dokazuje, že o budúcnosť stolného tenisu v Medzibrode sa nemusíme vôbec obávať. Veľká vďaka patrí aj strane SNS, ktorá každý rok usporadúva toto vynikajúce podujatie a prispieva tým k výchove kvalitných hráčov v Medzibrode.

stranu pripravil -ihu-

RAKÁRIK dvojmesačník o dianí v Medzibrode 2/2008. Registrované na MKSR reg. č. RP 175/2006. *Vychádza s príspevím Ministerstva školstva SR.*

Vydáva a distribuuje zadarmo do všetkých domácností obec Medzibrod. **Tlač: Tlačiareň D&M Slovenská Ľupča**

Šéfredaktor: Bc. Tomáš Pohorelec

Redakcia: Janka Kňazíková, Andrea Bellušová, Ján Debnár, Silvia Tešínska, Katarína Sálišová, Ing. Ivan Hutka

Príloha Okienko malého Rakárika: Janka Výlupková a Mgr. Ivana Sumráková

Grafické spracovanie: -zs-

Sídlo redakcie je na obecnom úrade.

Neprešlo jazykovou úpravou. Najbližšia uzávierka 5. jún 2008, **e-mail: rakarik@atlas.sk.**